

Попівняк Ю.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

У сучасному світі інформаційні технології проникли в усі сфери функціонування економіки і бізнесу. Не виключенням тут є процеси ведення бухгалтерського обліку, складання і подання звітності. Поштовхом до розвитку програмних розробок та нових сервісів у бухгалтерській сфері стали події 2017 р., пов'язані зі заборною діяльністю на території України деяких російських розробників програмної продукції, а також кібератаками з використанням бухгалтерських програмних продуктів. Окрім цього, безперервне вдосконалення існуючих комп'ютерних програм, поява нових можливостей та інструментів здійснення облікових робіт з використанням інформаційних технологій, потреба постійного збільшення їх швидкодії, ефективності взаємодії з автоматизованими рішеннями за іншими ділянками діяльності підприємства тощо спонукають до постійного моніторингу та дослідження перспектив застосування тих чи інших способів автоматизації облікових робіт в контексті управлінських потреб сучасного підприємства та особливостей такої діяльності.

Незважаючи на наявність численних досліджень різних аспектів використання інформаційних технологій у бухгалтерському обліку, проведених вітчизняними та зарубіжними науковцями (Ф.Ф. Бутинець, Г. Велш, О. Дімітріу, А.Г. Загородній, С.В. Івахненко, Я.О. Ізмайлов, Б. Іонеску, В.Д. Шквір, О.В. Яновська та ін.), питання, пов'язані з використанням онлайн-сервісів на українських підприємствах (іншими словами «віртуалізацією» бухгалтерії [1]), які сьогодні знаходяться на етапі вибору таких сервісів та їх впровадження, розкриті не повною мірою.

Говорячи про онлайн-сервіси, потрібно пам'ятати про їх основні недоліки для вітчизняного бухгалтера: залежність від постійного і швидкісного доступу до Інтернету; неможливість використання попередніх версій сервіс; відсутність знань і досвіду застосування; проблеми захисту бухгалтерських даних від пошкодження, крадіжки і втрати; ризики хакерських атак на сервер та труднощі ідентифікації джерела загрози.

Проте перспективи використання онлайн-сервісів пов'язані з їх беззаперечними перевагами – можливістю віддаленого доступу до

бухгалтерських даних з будь-якого пристрою; зниженням витрат підприємства на утримання облікового та технічного персоналу, придбання і встановлення програмного й апаратного забезпечення; легкістю використання; гнучкістю; наявністю автоматичних оновлень та технічної підтримки; інноваційністю та ефективним використанням ресурсів у контексті розвитку інформаційних технологій; доступом до прогресивних бухгалтерських додатків та хмарних рішень тощо. При цьому замовник бухгалтерського онлайн-сервісу отримує доступ до нього зі свого пристрою через інтернет-браузер. Предметом договору між підприємством-замовником та виконавцем послуг є надання права на користування сервісом у вигляді коду активації на визначений термін [2]. Пакет послуг включає також захист даних, технічну підтримку й оновлення програмного забезпечення та є поновлюваним.

Позитивним моментом придбання доступу до бухгалтерських онлайн-сервісів є також звільнення з 01.01.2018 р. такої операції (як і подальших змін, оновлень, розширення функцій, виправлення помилок та ін., що призводять до змін у програмній продукції) для резидентів та нерезидентів від ПДВ [3].

На сьогоднішній день вибір українських підприємств у сфері бухгалтерських онлайн-сервісів щоразу розширюється (iFin, M.E.Doc, Дебет Плюс, MASTER:Бухгалтерія, Taxer, СОТА тощо), проте, як слушно зауважують дослідники, їх застосування є внутрішнім управлінським рішенням підприємства [4, с. 9]. Однак у вітчизняних реаліях таке застосування дозволить скоротити витрати підприємства і знизити відсоток використання неліцензійної бухгалтерської програмної продукції. Воно є вирішенням проблем автоматизації, в першу чергу, на малих підприємствах (в тому числі і на спрощеній системі оподаткування), так як вони характеризуються обмеженістю ресурсів та кількості функцій, які потрібно реалізувати в автоматизованому середовищі ведення бухгалтерського обліку.

Література

1. Мачуга Р.І. Віртуалізація і хмарні технології в обліку: далеке майбутнє чи реальне сьогодні? // Ефективна економіка. 2013. № 5 URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2008>.
2. Прийма Л. Придбання доступу до ПЗ та/або онлайн-сервісів // Дебет-Кредит. 2018. № 12. URL: <https://online.dtki.ua/book/6e67cfb8-9a74-4e56-bd04-7480a0f59d1d/navPoint-9>.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Легенчук С., Лозинський Д. Ідеальна система бухгалтерського обліку: утопічна ідея чи реальність ІТ-економіки // Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 2. С. 3-11.